

Polní pokusná stanice MENDELU v Žabčicích slaví 100 let

9.9.2026 - | Mendelova univerzita v Brně

Polní pokusná stanice v Žabčicích si letos připomíná sto let od zahájení své činnosti. Stanice, která vznikla v roce 1926 jako zázemí pro výzkum a praktickou výuku studentů zemědělských oborů, se během jednoho století stala významným centrem zemědělského výzkumu, experimentální činnosti a přenosu poznatků do praxe.

O zřízení samostatné pokusné stanice v Žabčicích bylo rozhodnuto v roce 1926. Tehdejší vedení Vysoké školy zemědělské v Brně (dřívější název Mendelovy univerzity v Brně) si uvědomovalo, že kvalitní vzdělávání budoucích agronomů a rozvoj vědecké práce vyžadují vlastní zázemí pro polní experimenty a praktickou výuku. Již od počátku zde měla nadále probíhat produkční výroba a zároveň zde mělo být zřízeno zázemí pro výzkum a demonstrační činnost.

Ve 30. letech minulého století se v Žabčicích intenzivně rozvíjely odrůdové a agrotechnické pokusy zaměřené na hlavní zemědělské plodiny. Součástí činnosti byly také rozsáhlé státní odrůdové zkoušky. Zvláštní pozornost se věnovala tabáku, kdy byla vytvořena a v praxi ověřena pěstební technologie zahrnující předpěstování rostlin v pařeništích, výsadbu na pole, ošetřování během vegetace a sklizeň, včetně úpravy, fermentace a sušení listů.

Významný rozvoj zaznamenala stanice také po druhé světové válce. V reakci na mechanizaci zemědělství a nástup moderních technologií zde byly založeny dlouhodobé experimenty zaměřené na osevní postupy, zpracování půdy, hnojení a hospodaření se slámou. Dodnes pokračuje například pokus s monokulturou jarního ječmene založený v roce 1970, který patří k nejdéle probíhajícím experimentům svého druhu v České republice.

V posledních desetiletích se Polní pokusná stanice stala důležitým místem spolupráce mezi univerzitou, výzkumnými organizacemi a privátními firmami. Každoročně zde probíhají polní dny, které se po roce 1989 postupně transformovaly v prezentační akce pro odbornou veřejnost spojené s přehlídkami polních pokusů s různým zaměřením. V roce 2010 byl tradiční červnový polní den přejmenovaný na MendelAgro a zavedl se zářijový polní den zaměřený na kukuřici, čirok a slunečnici, který se od roku 2021 pořádá s názvem MendelSun. Letos připadá na pátek 11. 9.

Stanice zároveň drží krok s aktuálními trendy v zemědělství. Výzkumníci zde využívají moderní pokusnickou techniku a věnují se tématům precizního zemědělství, výživy a hnojení plodin, rostlinolékařským otázkám, odrůdovým pokusům a dalším agrotechnickým opatřením při hospodaření v konvenčním, ekologickém a regenerativním zemědělství v podmínkách klimatické změny.

V současnosti se na činnosti stanice podílejí pracovníci čtyř ústavů Agronomické fakulty MENDELU. Kromě vědeckých projektů a smluvního výzkumu slouží stanice také jako zázemí pro studentské práce, odborné praxe a praktickou výuku.

Kontakt pro více informací: doc. Ing. Vladimír Smutný, Ph.D., Ústav agrosystémů a bioklimatologie, Agronomická fakulta, 545 133 116 / 603 231 018, smutny@mendelu.cz

<https://mendelu.cz/polni-pokusna-stanice-mendelu-v-zabcicich-slavi-100-let>